

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' וירא י"ג מרחשון תשפ"ה

החברותא בטאנן פנימי לחברים גליון מס' 747

פנינים יקרים

וירא אליו ה' (יח, א) במשנה דמאי פ"ד מ"א, אפילו עם הארץ אימת שבת עליו, לכן כששואלים אותו בשבת אם פירותיו מתוקנים נאמן הוא ולא ישקר, וזהו שבת וירא - מוראה של שבת אימתה על הבריות.

(הרב אלטר מאיר)

וירא אליו ה' וכו' (יח, א) לכאורה הוי לי למימר וירא ה' אל אברהם, אפשר לומר שאצל הקב"ה לא שייך שום שינוי תנודה ותנועה, אלא שכל התקרבותו יתברך שמו והתגלותו אל האדם תלויה בהתקרבות האדם אליו יתברך כמו שנאמר אני לדודי ודודי לי היינו לפי הכנת האדם והכשרתו יגיע לידי השגת רוממות א-ל, ורוח ממרום תערה עליו שיוכל לחזות בנועם ה' כמו שנאמר (משלי ה, יז) אני אהבי אהב ומשחרי ימצאונני.

(דבש וחלב)

וירא אליו ה' באלני ממרא (יח, א) כתוב סתם ולא כתוב אל אברהם כי מוסב על כל אחד מישראל שהשי"ת נראה אליו באלני ממרא, אלני הוא לשון חזק, ממרא הוא לשון מרי, אפילו כשהאדם ממרא את פי ה' בתוקף נראה אליו ה', גם אדם כזה מהרהר בתשובה, והוא יושב פתח האהל כשפותחים לו פתח תשובה, וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים - כלומר אברהם יצחק ויעקב וירץ לקראתם כאומר מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי.

וירא אליו ה' באלני ממרא והוא וכו'... השכינה עומדת ואברהם יושב? אלא הראה לו ה' ענוותנותו, ובראשית רבה ר' ברכיה משום ר' לוי אמר ישב כתיב ביקש אברהם לעמוד אמר לו הקב"ה שב אתה סימן לבניך מה אתה יושב ושכינה עומדת כך בניך יושבין ושכינה עומדת על גבן.

וירא אליו ה' באלני ממרא והוא יושב פתח האהל כחם היום (יח, א) שבחו של אברהם כאן, לאחר שזכה והגיע למדרגה הגדולה הזאת שהשכינה נתגלתה לו ישב אצל הפתח והאמין שאיננו כדאי להסתכל בה, והאמת היא כי האדם שאיננו ראוי צריך להתחזק שיתקרב אל השי"ת שהוא מקרב גם רחוקים, אבל אדם גדול וקדוש משליך גופו ונפשו ומשתוקק רק לעשות רצון בוראו והוא יושב בפתח מתבייש לבקש התקרבותו בחינת ואנכי עפר ואפר וזהו כחם היום אחרי כל החום וההתלהבות הגדולה שהגיע אליהם במראה אלקים והוא יושב פתח האהל.

וירא אליו ה' באלני ממרא... וישא עיניו וירא... (יח, א) חז"ל אמרו אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה של מצוה, וכאן הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה, הצמער אברהם שלא היו האורחים באים (רש"י) לכך זימן לו הקב"ה אורחים, וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו כדי שישמח שמחת מצוה, ומיד "וירא" נתגלתה אליו השכינה.

באלוני ממרא (יח, א) פרש"י הוא שנתן לו עצה על המילה, ותימה כלום הלך אברהם לשאול עצה אחרי שנצטוו מאת ה'? אלא מהותו של אברהם היתה לקרב ולקשר את כל באי עולם לקב"ה, לשם כך צריך היה חיבור עמהם, חשש אברהם שמא כשימול יהיה נפרד מן הבריות ולא יוכל עוד לקרבם ושאל עצה על המשך הקשר שאחר המילה.

באלוני ממרא (יח, א) ... פרש"י הוא שנתן לו עצה על המילה, אברהם היה מסופק אם יברך על המילה או למול כמו שכתוב ביו"ד סימן רס"ה וממרא נתן לו עצה לברך על המילה כמו שפסקין, וזהו הוא שנתן לו עצה על המילה היינו שיברך על המילה.

(מעמי המנהגים)

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

[מנצ'ס א'י'ז'י']

הפרטי שלך ולהכניעו תחת הקדושה, ע"י שלא תחפש לברוח משדה-הקרב של החיים, אלא לתת בחזרה מכה לשונא הרע שרוצה לנתק אותך מיסוד החיים, ותתעקש לא להתיאש ולא להשבר, ותמשיך את הדרך מתוך הכנעה למצוא את האפסיות שלך, אז לא יוכל אף אחד לעשות לך כל רע, בגלל שאתה מקושר לבורא ב"ה כמו תינוק תחת חיק אמו.

עצתי זו לך היא פשוטה וישרה. יתכן שהיא קשה, בגלל שהטבע מתנגד מאד חזק לדרכים של עבודת ה', אבל הקב"ה נותן את הכוח לאלו שרוצים להשתמש בו למען שמו הגדול!

מעומק הלב אני שולח לך את ברכתי הלבבית, שיהיה לך חופש מהיצר הרע, ושיהיה אצלך בית של ברכה ושלוש, בית מלא ברוב נחת ואושר, ולשמוע ממך תמיד בשורות טובות.

[מנצ'ס א'י'ז'י']

מהקיום האמיתי שלו, ועושה לו הרבה בלבולים וטירוף הדעת, שלא יהיה לו זמן לחשוב על היעוד האמיתי שעבורו נברא.

אבל האדם בכח הבחירה שלו, ובאמצעות היסורים שלו, יכול ומוכרח להגיע לתכלית שלו - להתחבר עם הקדושה, ולהתקשר אל הקב"ה כמו תינוק עם אמו, ללא כל מחיצה ומסך המבדיל, אשר זוהי הטובה האמיתית לאדם שאין תענוג יותר גדול ממנה.

וע"י זה תתהווה הבחינה של הגאולה השלמה בעולם. ע"י ההכנעה האמיתית שלנו לפני הקב"ה - לראות את החסרונות שלנו, ולחיות עם השפלות שלנו, נזכה שהקב"ה יתגלה אלינו כימי עולם וכשנים קדמוניות.

י" מרחשוון תשל"ו

כמדומני שכבר נפשגנו בלונדון וכבר דיברתי עמך, אולם עכשיו הגיע אלי מכתבך ואני רוצה לענות לך כדי שתתחזק בחזית החיים שלך, ותגיע למדרגה שהקב"ה מצפה מן האדם ונותן לו את הכח לזה, והיא: שירצה להכיר טוב טוב את עצמו, כי שמה נמצא האלוקות, ובמאבק הזה של החיים להיות בבחינה של "טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיך!" (תהלים קיט, עא).

אני מבין אותך טוב מאד, ואני מרגיש איתך את הכאבים שלך, את החיצוניים ואת הפנימיים, שהם בעצם רמז מן השמים שהקב"ה רוצה להיות נמצא אצלך, רק שאתה צריך לרצות להכניסו אליך.

כאשר תהיה ברורה לך המשימה שלך בעולם הזה, שהיא לערוך את המלחמה עם הטבע

ה' כסליו תשל"ו

העיקר הוא שהאדם יתאמץ לדעת ממנו עצמו את האלוקות, ע"י זה שבכל הזמנים והמצבים שלו יתחזק לברר את זה, וע"י האמונה שבתוך הכל יש השגחה עליונה שנותנת לאדם את הכוחות לעבור את זה ולא להתיאש, שהרי באמצעות היסורים והכאבים החזקים הקב"ה קורא לו כדי לקרבו אליו, שזה הוא התכלית של בריאת שמים וארץ, שבעולם הזה תהיה הבחינה של אמונה, והבחינה של יראת ואהבת ה'.

ודווקא המיצר שיש לאדם עושה שיוכל לשמוע את הקריאה-של-חיבה שהקב"ה קורא לו בכל יום, ובכל מצב, ובכל מקום. בגלל שהטבע של העולם מחפש את כל הדרכים לנתק את האדם

[תנ"ך/ס' א'י'ז']

ר"ח אדר תשל"ה

הנזק שקרה לך נשלח מן השמים להזכירך שאתה תינוק אצל האמא. כאשר התינוק לפעמים שוכח את זה, נותנת לו האמא מכה כדי שיתעורר משנתו העמוקה וירוך אליה בהכנעה לאחוז את עצמו בסינורה, כמו שדוד המלך אומר בתהלים "כגמול עלי אמו" (תהלים קלא, ב). זה מה שעוררו אותך מן השמים, ואתה צריך לקלוט ולדעת שאתה אינך אלא בשר ודם, ורק ה' הוא רוחניות, והמטרה שלך בעולם הזה היא להפוך את הגשמיות לרוחניות, גוף לנפש. הנזק שהיה לך הוא סיבה מן השמים, ממי שהוא

סיבת כל הסיבות, כדי שתרגיש שאתה תלוי תמיד רק בחסדי השי"ת. ומתי שתדע שהנך ממש כלום, אפס, תזכה שהשכינה תזרח עליך ותאיר את דרכיך.

אני מעתיר ומברך אותך וזוגתך תחיי שיהיה לכם נחת מהילדים שיחיו, ותזכו לשידוך טוב לבתכם שתחיי, ותראו איך שהשי"ת אוהב אתכם כמו אמא את בנה.

אני מודה לך עבור הצדקה ששלחת, יתן השי"ת שתרגישו שזה התכלית שלכם, וכשאתם נותנים בשביל היהודים שזקוקים לזה אתם נותנים בשביל הקיום שלכם בעולם.

[תנ"ך/ס' א'י'ז']

ח' אייר תשל"ה

הי' ית' יעזור שבתך תחיי תיושע, והעיקר הוא לא לדאוג, וכמו שאת כותבת: כמו שהקב"ה עזר לך עד היום הוא בודאי יעזור הלאה, ויהיה לך ממנה רוב נחת.

אם הרופאים אומרים שצריך לעשות את הניתוח, שהשי"ת יעזור ואת תהיי בריאה, ואפשר גם לפעול ע"י אמונה ותפילה שהענין יסתדר בלי ניתוח. כי כמו שהמחלה באה בלי ניתוח, היא הרי גם יכולה להרפא בלי ניתוח. רק זה ברור שהדבר תלוי רק בחזק של האמונה שלך. שהשי"ת ישלח לך רפואה שלמה, אמן.

אני מבין את מצבך, שאת עובדת כל היום בחנות בלי הרבה מצב-רוח, ומגיעה אח"כ הביתה אל הבדידות. אבל עליך לדעת שאינך בודדה וגלמודה, הקב"ה הרי איתך, וכאשר את סומכת עצמך רק עליו אז הוא הידיד הכי טוב שלך ושל כל אחד. כאשר מקוים רק אליו הוא

נותן לאדם הרבה תקוה ושלוה, והוא כבר לא מרגיש בודד.

למחשבות העמוקות של אמונה אין סוף ולא גבול, הם מביאים לאדם את השמחה הכי גדולה. ראינו את זה אצל היהודים הגדולים בכל הדורות. רבי שמעון בר יוחאי ישב עם בנו שלוש עשרה שנה במערה בתוך חול עד הצואר כאשר ברח מאימת המלכות, בגלל שהקב"ה היה איתו. והקב"ה רוצה להיות עם כל אחד, הוא רק צריך לרצות להכניסו בתוך לבו, ע"י זה שאינו מסכים לאפשר למחשבות של היצר הרע להטעות אותו, והוא נלחם איתו ללא הפסקה וללא עייפות. הוא לומד ממנו, כמו שהוא לא נהיה עייף, כך צריך האדם לא להסכים להיות עייף. אז היא הישועה, והקב"ה קרוב אליו, ועונה לו דרך המחשבות שלו על כל שאלותיו, והוא מקבל שמחת אמת, שמחת הנפש, שמחה נצחית.

המשך פציצים יקרים

והוא ישב פתח האהל (יח, א) ובמשה כתיב וידבר ה' אליו מאהל מועד שנבואת משה נבדלת היתה מנבואת כל הנביאים שכל הנביאים ראו מפתח האהל ומשה ראה מתוך האהל אספקלריה המאירה... (ילקוט ראובני)

והוא ישב פתח האהל (יח, א) פרש"י לראות אם יש עובר ושב ויכניסם לביתו, אברהם יושב על פתחו של גן עדן ומסתכל אם יש מי שעבר עבירה ושב בתשובה ויכניסוהו בגן עדן. (אדמו"ר רבי שלום מבלז)

והוא ישב פתח האהל וכו' (יח, א) פרש"י לראות אם יש עובר ושב ויכניסם לביתו, הנה האורח שהיה לפני זמן מה אצל אברהם היה בוש לבוא עוד פעם אליו, ישב אברהם על פתח ביתו להכניסו מחדש אל ביתו, וזהו אם יש עובר ושב, והיינו שכבר עבר דרך ביתו ועתה חזר ושב, וזהו ויהיו עניים בני ביתך כמו בני בית שחוזרים לאכול. (פרדס יוסף)

והוא ישב פתח האהל (יח, א) פרש"י אם יש עובר ושב ויכניסם בביתו, לעניים הנודדים הקבועים הרגילים ללחם חסד אינם מתביישים להתארח ולכן אין צורך לחכות להם בפתח הבית, הם בין כך ובין כך יכנסו, אבל עני שקשה לו להתפרנס מהצדקה בלכטים נפשיים נגש אל הדלת וחוזר בו, לעני כזה יש צורך להמתין בחוץ ולהכניסו הביתה. (אמרי מהרא"ך)

והוא ישב פתח האהל וכו' (יח, א) וכי דרכו של אברהם אבינו לישוב פתח האהל? אלא להודיעך כמה חביבה הכנסת אורחים לפניו (מדרש הגדול) ובספר "לביית יעקב" אמרו בזה דהנה היה מקום שיש לחוש שעל ידי המילה יתרגל האדם לאכזריות, לכך הראה הקב"ה על ידי אברהם שאחרי שקיים המצוה הוסיף לתקן מדותיו. (ילקוט יהודה)

והוא ישב פתח האהל... וירא וירץ לקראתם מפתח האהל (יח, א) איתא בגמ' (ברכות ו) היוצא מבית הכנסת אל יפסיע פסיעה גסה שלא יהא נראה שהמצוה עליו למשא ושמה להפטר ממנה, בשו"ע נאמר מצוה לרוץ כשהולך לבית הכנסת ולבית המדרש וכן לכל דבר מצוה, ואם מניח מצוה בכדי לקיים מצוה אחרת תלוי בערך המצוה, ואיתא בשבת קכ"ז גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה, ובכן היה צריך אברהם לרוץ כדי לקבל את האורחים וזה שנאמר וירץ לקראתם מפתח האהל תיכף...

וישא עיניו וירא... וירץ לקראתם (יח, ב) סימן יש בידו של צדיק להבחין בין טוב לרע בהסתכלו בפני אדם, אם רואה הוא אור עליון השורה עליו מוכח שאותו אדם נושא חן בעיני ה', וזהו וישא עיניו וירא אלקות וירץ לקראתם. (קדושת לוי)

וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם (יח, ב) וירא וירא שתי פעמים והוא לפי מה שכתב הרמב"ם במורה נבוכים שהמעשה כאן היה במראה הנבואה וגם במציאות וזהו וירא וירא שתי פעמים. (הרב ז. סלוביץ'ק)

וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו (יח, ב) ענין המלאכים שבאו קודם לידת יצחק כי העולם לא היה כדאי שיוולד בה בעל נשמה יקרה כיצחק כמו ירדת השכינה לעולם הזה, לכן היה צריך שירדו שלשה מלאכים כדי שאויר העולם יתמלא קדושה ואחר זה יכול היה יצחק להוולד באוירה של קדושה. (מי השילוח)

נצבים עליו... (יח, ב) אברהם החשיב את כל אדם לגדולים ממנו במעלה ובחשיבות כמ"ש 'נצבים עליו', ודבר זה אירע אחרי שמל עצמו והוא קיים את המצוה במסירות נפש, אומרים חכמי המוסר כי הבחינה אם המצוה נעשית כתיקונה הוא בזה שלא בא על ידי קיומה לידי גאווה. (מקרא מפורש)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050
02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477
ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

